

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează!
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena:
Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Mann), Heinrich Schölkopf, Alois
Bernoldi, M. Duker, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mesei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifa și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o se-
riă 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II.

Brașov, Duminecă, 27 Februarie (11 Martie)

1888.

Nr. 45.

Brașov, 26 Februarie a. c.

Reproducem mai jos în traducere fidelă un articol de fond apărut în foia opozițională maghiară „Pesti Naplo“ Nr. 39 dela 8 Martie a. c., sub titlul „Stat și naționalitate“, care este foarte caracteristic și interesant, pentru că atinge durerosă cordă a situației, în care se află de prezent atâtu opozițiunea maghiară față și naționalitățile nemaghiare față și partida dela putere.

Articolul din vorbă este scris din incidentul alegerii întemplate în Caransebeș și a atitudinii deputaților aleși d-nii Doda și Popovici față cu dieta ungară, și a enunțării d-lui Dr. Alexandru Mocsonyi, prin care aprobă această atitudine.

Vorbesc foia opozițională ungară și de pasivitatea Românilor, pe care neapărat o desaproba din punctul ei de vedere, der vorbește și de purtarea naționalităților față cu guvernul și cu opozițiunea maghiară, și ajunge la rezultatul că, dacă opozițiunea maghiară nu poate răsturna guvernul actual și sistemul său ruinător pentru întreg poporul și pentru totă țera, cauza este atitudinea politică a naționalităților.

Naționalitățile, dice „Pesti Naplo“, aleg tot guvernamentalii, adauge însă în mod foarte semnificativ, că mai pun și candidați de ai lor naționali, der aceștia de regulă cad; mai impută apoi că o parte din ele fac pasivitate.

La acea însă, că cum se întemplantă toate aceste lucruri, „Pesti Naplo“ nu și dă nici macar silița de a se gândi, așa încât se pare că voesc să arunce vina tot numai asupra naționalităților, fără însă a cerceta, decât nu cumva la toate acele apariții dureroase pörtă vina și opozițiunea ungară. Se mărginesc numai a susține pe temeiul faptelor petrecute, că naționalitățile sunt acelea, care nu se pot feri din cauza opozițiunii maghiare, ci din contră acesta nu se poate feri diu cauza naționalităților. Despre aceea, că cum a ajuns parte mare din alegerii naționalităților la discrețiunea celor dela putere și a sistemului lor de guvernare monstruos, „Pesti Naplo“ nu ne scie spune nimic, cu toate că era aproape de mintea omului de a chibzui, decât nu cumva opozițiunea maghiară, prin aceea că a sprijinit totdeauna în modul cel mai fanatic toate măsurile luate spre a paralisa dezvoltarea de sine-stătătoare a naționalităților, în viața publică nu mai puțin ca și pe tărâmul cultural, a contribuit la miserabila stare de lucruri, care l'a făcut pe d-l Tisza absolut stăpân peste cele mai multe comitate locuite de naționalități.

Ridicatu și-au vr'odată opoziționalii ungară din dietă vocea într apărarea dreptății, când a fost vorba de a se introduce și în Ardeal legea electorală mai liberală din Ungaria și când s'au

auditu plângerile naționalităților despre artificioasă împărțire a cercurilor electorale, făcută cu scop de a paralisa alegerea celor de naționalitate nemaghiară?

Când s'a modificat legea municipală introducându-se sistemul administrativ de aici, care eschide în mod artificial convenita reprezentare a nemaghiarilor și se deschide pörta majorității lor prin ömenii dela putere, ridicatu și-a vocea opozițiunea maghiară? Protestat'a ea în contra nedreptei arondării a municipiilor executată tot în același scop? Făcut'a ea cât de puțin spre a delătura cauzele cari au dat nascere pasivității Românilor ardeleni, pe care o regretă așa de mult „Pesti Naplo“?

Nici pomenire de toate acestea. Din contră am vădit pe cei din tabăra lui „Pesti Naplo“ totdeauna alături cu guvernamentalii când s'a tractat de vr'o restricțiune îndreptată în contra lor și când au fost acuzate pe nedrept că ar avea nisuițe dușmane esistenții statului.

Cum puteu să s'astepăte der în asemeni împrejurări opoziționalii ungară, ca să se fericescă cu ajutorul naționalităților, când ei au lucrat, ca și guvernamentalii, totdeauna în contra acestor naționalități?

Tristă lucru, decât opoziționalii ungară recunosc importanța sprijinului din partea naționalităților nemaghiare pentru îndreptarea re-
lelor ce bantue aici statul, der nu pot produce altă dovadă de comunitate cu ele decât asupra-
rea ce trebuie să o îndure și unii și alții din partea sistemului monstruos de aici!

Der și în această asupra-
re, de care vorbește „Pesti Naplo“, el însuși recunoște că nu este deplină egalitate. El dice adică într'un loc, că principiul guvernului, după care „statul este al lui și al partidei sale“, și că ori-care, decât nu e guvernamentalii, se fia scos din viața publică și se nu se împărtășescă de folosele statului nici se se pötă valora pe tărâmul social, a produs o amărăciune, care face pe nemaghiari să creadă, că ei sunt scoși din monopolul statului numai fiind că sunt nemaghiari și sunt declarați de guvern ca „panslavi“, „dacoromâni“ și „omladiniști“.

Va se dicea este o deosebire între Maghiarii din opozițiune și între Nemaghiari în punctul asupririi, și „Pesti Naplo“ își răstörnă numai toate „bunele“ sale intențiuni, ce par a licări ici-colo printre șire, când recomandă guvernului a câștiga pe fruntașii naționalităților dându-le titluri și nemesuguri, și numindu-i magnați, cum dice că ar fi trebuit să facă cu d-l Mocsonyi.

Nu'nțelegem, cum ar pute în asemenea cas să se îndrepteze greșala de care vorbește foia ungară și naționalitățile se pötă feri opozițiunea maghiară, când guvernul ar urma sfatului ei și

când i-ar succede a câștiga astfel pe toți fruntașii naționalităților, cari ar fi chemați a contribui prin opozițiunea lor neînduplecată la acea fericire.

Noi nu credem, că „Pesti Naplo“ n'ar vedé paradoxul în care se incurcă cu afirmările sale, din contră trebuie să credem, că alte sunt durerile sale, der aluatul din care sunt plămădiți fruntașii naționalităților e cu multu pré bun, decât ca să pötă servi spre alinarea lor.

Demisionarea ministerului Brătianu.

În întrunirea ce au ținut o membrii majorității camerei și senatului român Marța trecută, d-l Ion Brătianu arată într'o vorbire cauzele ce-lu fac să se retragă dela guvern. Intre altele dize:

„Mulți m'au întrebat de ce m'am dat demisiunea.

La rândul meu dicit acestora, că, până când nu vor purta și ei sarcina și răspunderea pe care am purtat'o eu doispredece ani în timpul și în condițiunile cele mai grele, nu au dreptul a mă acusa, că m'am dat demisiunea.

Der afară de considerațiuni personale, se judecămă lucrurile omenesce.

Cei cari stau afară din guvern au iluziuni despre cei ce sunt la guvern și cu timpul le pierd. Așa și cei cari sunt la putere pierd multe din iluziunile ce au avut când au luat cărna afacerilor publice. Lipsa de iluziuni însă face de scadă puterile ce le aveau la început.

Ca cestiune generală voi dice, că de un om, care a stat prea mult la putere, i se urăscă lumea. Acesta este simțământul general pentru ömenii, de altă talie, cum suntem noi. Aduceți-vă aminte de Aristid cel drept din Grecia, care a fost dat judecăței ca să fie espatriat. Espatrierea se făcea prin votul cetățenilor scris pe o scoică. Un om din popor înaintează cu o scoică spre Aristid, pe care nici nu-l cunosc, și i dice: scrie că se fie espatriat. Aristid îl întreabă: Der îl cunosc, și șci cauza? Nu, răspunde el, însă mi s'a urit de densus că tot aud că el este Aristid cel drept.

E bine ca după doispredece ani de putere să se retragă. E bine ca lumea să se incredințeze, că nu orice ideal iute și ușor se realizează și că unele lucruri se pot face și că altele nu se pot îndeplini. Nu e rău deci să vină și alții să urmărescă idealul ce-lu are țera, ca lumea să se convingă, că și ei fac greșeli, că și ei nu-lu pot atinge pe deplin.

Am simțit necesitatea de a mă retrage dela guvern, căci acei ce și pierd iluziunile își pierd și puterile și trebuie să vină să lucreze alți ömeni cu iluziuni noi.

Ați mai vădit apoi câte pasiuni s'au desfășurat în timpul din urmă.

Căci d-vöstră scit, că atunci, când omul suferă, el aruncă totă vina suferinței sale pe cei dela putere. Te lovești și de o masă și tot îți vine să te întorci să dai cu pumnul în ea, der încă când ai înaintea d-tale ömeni? Patimele au devenit cu atātu mai înverșunate, cu cât la noi ne-am deprins

în tot'auna de a arunca în toate vina asupra guvernului.

Și tot acesti înverșunați, tot acesti pasionați au întreprins o campanie crâncenă în totă țera în potriua mea, zugrăvindu-mă ca pe un jăfuitor și un tiran.

Bine este ca să facem să mai dureze o asemenea stare de lucruri înveninată? Nu, de sigur. Nu e bine nici pentru interesele generale ale țerei, ca străinii să vedă la ce grad de agitațiune au ajuns spiritele în țera...

Retrăgându-mă dela putere spiritele se vor liniști, er noi ne vom continua a ne face datoria și a nu ne lăsa pe lene.

V'atți întruțit aci ca să scim cu toții ce trebuie făcut în aceste împrejurări grele. Am luat cuvântul ca să vă spun și eu părerea.

Am declarat deja principelui Ghica când l'am vădit pierdend credința în formarea unui nou cabinet; i-am dicit: să-ți iasă din gând că nu vei pute alcătui un minister, căci eu nu mai pot reintra. Reintrarea mea ar fi o comedie și ași pute lipsi țerei și regelui de bună cuviință. Trebuie să ajung la scop, căci ai fost totdeauna Român bun și ți-ai îndeplinit datoria către țera. Noi tot îți vom da sprijinul. Se nu dicit „nu se pötă“, căci acest cuvânt ar trebui șters din dicționarul nostru politic. De nu vei face tot pentru a reuși s'ar pute întempla ca minoritatea să vină la minister. Acesta ar fi ceva cu totul neconstituțional, când majoritatea pötă governa. Der decât minoritatea ar veni acum la putere, cu toate patimele ei, așa nepotolite cum ele sunt, fără ca să alegă neghina din grâu, s'ar întempla de sigur o catastrofă. Când s'au făcut alegeri, cari au dat o majoritate guvernului, și când minoritatea ar fi chemată la putere și ar voi să isbutescă în alegeri cu ori-ce preț — și o va face — nu vedeți ce vörsări de sânge s'ar întempla?

Și nu vedeți, că prin acesta s'ar compromite regimul parlamentar în România?

Și bine ar fi, ca acesta să se întemple tocmai în momentul când pötă va isbucni resbelul? Căci ori-ce ar face conducătorii statelor celor mari pentru a-l împedea, resbelul tot pötă isbucni dintr'un moment într'altul, căci adesea el depinde de evenimente neprevădate.

Ei, bine ar fi ca resbelul să ne găsescă în lupte intestinale și desbinări? Puterile de apărare ale țerii nu ar fi slăbite și chiar nimicite? O catastrofă internă e de ajuns pentru ca să sdröbescă cu desöversire finanțele nostre, căci creditul nostru e constituit abia de ieri, și fără finanțe nu pötă face nici o țera față în împrejurări grele.

Totul deci ne îndemnă să ne facem datoria și să dăm sprijinul nostru principelui D. Ghica, după cum el n'a dat sprijinul său în timpul de 12 ani...

Putem ave totă încrederea în Principele Ghica, căci el nu e de ieri... Să-i dăm deci tot sprijinul. Guvernul dispunend de o majoritate puternică, va impune opoziției, ori cât ar persista densa în calea răstăcită pe care a apucat.

Principele Ghica a răspuns următoarele:

Sciu mulți din D-v. cât m'am temut de momentul fatal la care am

„Gazeta“ iese în fie-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria

Pe un an 12 fl., pe șase luni

6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase

luni 20 franci, pe trei luni

10 franci.

Se prenumără la toate ofi-

ciile postale din țera și din

afară și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov:

la administrațiune, piața mare

Nr. 22, etagiul I.; pe un an

10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei

luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în

casă: Pe un an 12 fl., pe

șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Un esemplar 5 cr. v. a. sau

15 bani.

Atātu abonamentele cât și

inserțiunile sunt a se plăti

înainte.

Ganzseidene bedruckte Foulards von fl. 1.20 bis fl. 3.90
 per Meter verjendet rohen- und stückweise zollfrei das **Fabrik-Depot G. Henneberg**
 (f. f. Hoflieferant), **Zürich**. Muster umgehend. Briefe 10 fr. Porto.

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und bessere Qual. verjendet zollfrei das **Fabrik-Depot G. Henneberg** (f. f. Hoflieferant), **Zürich**. Muster umgehend. Briefe 10 fr. Porto. 20,24-3

Care este cea mai bună hărtia pentru țigări?

Acastă întrebare foarte importantă pentru fii-care fumătoru de țigări s'a stabilită deja în modul cel mai ne dubios.

Nu este reclamp golă, ci unu faptu constatatu prin autorități științifice de primulu rangu pe baza analizei comparative a diferitelor hărtii de țigări mai bune, ce se află în comerțu, că hărtia de țigări

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES”
 și
„DOROBANȚUL”

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisu,
65 Boulevard Exelmans,

este cu deosebire cea mai ușoră și cea mai escelentă.

După ce s'a stabilită acastă între altele prin **Dr. Pohl**, profesorul la facultatea tehnică în Viena, **Dr. Liebermann**, profesorul și conducătorul alu stabilimentului chimic de stat în Budapesta, și o analiză comparativă, făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouă igienice de către **Dr. Soyka**, profesorul de Hygienă la Universitatea nemțescă din Praga, a produsu chiar rezultatul strălucitu, că hărtiele de țigări „Les dernières Cartouches” și „Dorobanțul” sunt cu 23—74% mai ușore, și că împărtășeste fumulu de tutun cu 23—77% mai puține părți streine, ca celelalte hărtii analizate. Veritabilă este numai aceeași hărtia, a cărei Etichetă séménă cu desemnul aci imprimat și care poartă firma **Braunstein Frères**.

Fabrica a deschis unu depositu pentru vânzare en gros a hărtiei de țigări și a tuburilor pentru țigări

BRAUNSTEIN FRÈRES,

WIEN, II. Bez., Negerlegasse Nr. 8,

și se află aceste articole la tôte firmele mai mari, cari au de vânzare asemenea mărfuri.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gustu bun la espozitiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distinsu cu medalia cea mare a espozitiunii.

In Budapesta, strada Váczy Nr. 17.

**Recomandă obiectele necesare pentru
 ajustarea bisericilor și capelelor**

cu cele ce sunt provăduțu în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute câtu se pôte mai frumosu, anume:

Odăjdii felon
 și altele, după ritulu gr. orientalu.
Prapori și stindarde
 pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scôlă, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătasă și haine bisericesci, cusute cu firu de aur, argint și mătasă.
 Dantale bisericesci. Invelitoare de prestolu. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea m-ă potu adevări prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimițu libere de post-por.

179,80—13

reuniuni de înmormântare.

Statue, policandre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altariu și de părete, candel. Iconostase, chipuri pentru fruntariu. În mormântarea Domnului etc. etc.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sêra.
 Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amêđi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amêđi.
 Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sêra.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amêđi.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rêșnov-Zêrnesc-Brană: 12 ore 30 m. după amêđi.
- b) " " " " Zizini: 4 ore după amêđi.
- c) " " " " în Sêcuime [S. Georgi]: 1 oră 30 minute nôptea.
- d) " " " " la Făgăraș: 4 ore dimineața.
- e) " " " " la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rêșnov-Zêrnesc-Brană la Brașov: 10 ore înainte de amêđi.
- b) " " " " Zizini la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Sêcuime la Brașov: 6 ore sêra.
- d) " " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) " " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sêra.

„FURNICA”

cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Casei de economii „Furnica”, societate pe acțiuni, se invită prin acastă în virtutea § 16 alu statutelor societății la
a IV-a Adunare generală ordinară,

care se va ține la Făgăraș în 16 Aprilie 1888 stilul nou înainte de amêđi la 10 ore în localul societății.

Obiectele:

- 1) Raportul anual alu direcțiunii, bilanțul anului 1887 și raportul comitetului de supraveghiare.
- 2) Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
- 3) Fixarea prețului marcelor de prezență, pentru direcțiune și pentru comisariul de ți.
- 4) Alegerea, conform §. 40 din statute a comitetului de supraveghiare.

Domnii acționari, cari în sensul §§ 17, 18 și 19 din statutele societății voiesc a participa în persoană seu prin plenipotenți, sunt rugați a-și depune la cassa societății seu la institutul de credit și economii „Albina” în Sibiu, seu la Filiala acelu institutu în Brașov, acțiunile lor și eventualu doveđile de plenipotență cel mult până în 14 Aprilie 1888 stilul nou.

Făgăraș, în 25 Fauru 1888.

Direcțiunea societății.

CONTUL BILANȚULUI.

Active.

Passive.

	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa în număraru	2,187	28	Capitalu de acțiuni	30,000	—
Cambie	162,757	43	Cambie reescomptate	73,165	33
Imprumuturi pe ipotecă	6,537	50	Depuneru spre fructificare	71,665	30
Impr. pe obligațiuni cu caventi	20,196	60	Interese anticipate pro 1888	1,794	35
Spese de fondare	407	96	Fondulu de rezervă	1,255	38
după amortisare de	203	96	Dividende verificate	81	—
Mobiliaru	430	02	Diverse conturi creditore	9,954	33
după amortisare de	43	02	Profitu curatu	6,346	44
Diverse conturi debitoare	1,992	32			
	194,262	13		194,262	13

Făgăraș, în 31 Decemvre 1887.

Alesandru Micu m. p.,
 președinte.

Ioan Dejenariu m. p.,
 comptabilu.

Harin Duvlea m. p.,
 membru alu direcțiunii.

Basilin Stanciu m. p.,
 membru alu direcțiunii.

Iuliu Danu m. p.,
 membru alu direcțiunii.

Ioan Turcu m. p.,
 membru alu direcțiunii.

Demetriu Chisierianu m. p.,
 membru alu direcțiunii.

Subsemnatulu comitetu amu examinat bilantul prezentu și confrontandu-lu cu registrele principale și auxiliare ale societății și nute în bună regulă, l'amu găsit în consonanță cu aceleași și exactu.

Făgăraș, în 22 Fauru 1888.

Comitetulu de supraveghiare:

Iosif Lissai m. p. **Dr. Nicolau Motocu** m. p. **Dr. Andreiu Micu** m. p.